

21806 - از روی نادانی در روز رمضان با همسرش همبستر شده بدون آنکه به مرحله انزال برسد و پس از جماع غسل نمی‌کند

سوال

نُه سال است ازدواج کرده‌ام.

- در سال اول ازدواجم در روز رمضان با همسرمداعت و عشقبازی می‌کردم که در بین آن جماع نیز رخ می‌داد و این از روی نادانی من بود که فکر می‌کردم اگر انزال صورت نگیرد روزه باطل نمی‌شود.

- بعد از سال اول دیگر این کار را نکردم چون می‌خواستم از شبیه به دور باشم.

- از وقتی ازدواج کرده‌ام تا حالا همین کار را تکرار می‌کردم اما در شب رمضان و دیگر روزهای سال - چه شب و چه روز - که در این بین جماع نیز صورت می‌گرفت اما چون فکر می‌کردم برای وجوب غسل باید حتماً انزال صورت بگیرد غسل نمی‌کردم.

امیدوارم با در نظر گرفتن اینکه این کار از روی جهل بوده نه عمد توضیح دهید که من و همسرمد باید چه کار بکنیم؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

در این سوال دو مسأله وجود دارد:

نخست: جماع برای روزه‌دار.

دوم: احکام کسی که جماع کند و غسل انجام ندهد.

اولاً:

جماع روزه‌دار با همسرش در روز رمضان دو حالت دارد:

حالت اول: اینکه معتقد باشد جماع با همسر بدون انزال در روز رمضان حرام نیست و بر اساس همین از روی جهل با

همسرش جماع کند.

حالت دوم: اینکه بدانند جماع در این حالت حرام است اما عقوبتش را نداند.

در مورد حالت نخست شیخ ابن عثیمین - رحمه الله - می‌گوید:

«قول راجح و صحیح‌تر این است که هر کس یکی از باطل کننده‌های روزه یا ممنوعات احرام یا باطل کننده‌های نماز را از روی جهل انجام دهد چیزی بر عهده وی نیست، زیرا الله تعالی می‌فرماید:

رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا [بقره: ۲۸۶]

(پروردگارا اگر فراموش کردیم یا به خطا رفتیم ما را مواخذه نکن)

و الله در پاسخ فرمود: چنین کردم.

این شخص که در روز رمضان با همسرش جماع کرده اگر نسبت به حکم کارش جاهل بوده و گمان کرده جماع حرام در حال روزه آن است که به انزال منتهی شود، چیزی بر عهده‌اش نیست.

اما حالت دوم این است که بدانند جماع حرام است اما نداند که کفاره دارد. در این حال باید کفاره شود زیرا ندانستن حکم، با ندانستن عقوبت متفاوت است، زیرا انسان به سبب ندانستن عقوبت معذور نیست و جهل به حکم است که عذر دانسته می‌شود.

برای همین علما می‌گویند: اگر انسان چیزی مست کننده بنوشد که گمان نکند مست می‌کند یا نداند که حرام است چیزی بر گردن او نیست و اگر بدانند که مست می‌کند و حرام است اما نداند که مجازات دارد در این صورت مجازات می‌شود و عقوبت از وی ساقط نمی‌شود. بنابراین به سوال کننده می‌گوییم اگر نمی‌دانستی که جماع ولو بدون انزال [در حال روزه] حرام است چیزی بر عهده شما و همسران نیست، در صورتی که مانند شما نسبت به حکم جاهل بوده.

ثانیا: تاثیر این کار بر روزه و نماز.

اما روزه، جنابت بر آن تاثیری ندارد زیرا روزه شخص جُنُب صحیح است، اما ترک غسل برای نماز مشکل ایجاد می‌کند، زیرا نماز بدون غسل صحیح نیست. بیشتر علما بر این هستند که در این حالت واجب است انسان همه نمازهایی را که بدون غسل خوانده قضا کند. اما مشخص است که این شخص وقتی با همسرش جماع می‌کند به انزال می‌رسد و غسل می‌کند.

اما مشکل این است که او نمی‌داند چند بار دچار اشتباه شده و غسل نکرده که در این حالت به او می‌گوییم تعداد این نمازها

را تخمین بزن و از روی احتیاط قضایش را به جا بیاور. اما اگر کلا در این باره چیزی نمی دانستی و به ذهنت هم نرسیده بود که جماع بدون انزال باعث وجوب غسل می شود امیدواریم چیزی بر عهده شما نباشد یعنی نیازی به قضا نباشد ولی باید توبه کنید و از سهل انگاری در نپرسیدن سوال استغفار نمایید.»

شیخ ابن عثیمین رحمه الله، اللقاء الشهري.

مراجعه نمایید به پاسخ سوال (9446).